

Forfatter: Larsen, Karl

Titel: Udrag fra Set og tænkt under den store Krig (1)

Citation: Larsen, Karl: "Set og tænkt under den store Krig", i Larsen, Karl: *Set og tænkt under den store Krig*, Erslev & Hasselbalchs Forlag, Schetelig's Boghandel, 1915, s. 15.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-larsenk_20-shoot-idm140618749296688/facsimile.pdf (tilgået 24. oktober 2021)

Anvendt udgave: Set og tænkt under den store Krig

Ophavsret Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen.](#)

igennem kan høste et Udbytte, som ikke var at hente hjemme.

Men hvor ligegyldig synes egentlig ikke under de nuværende Forhold en Forkyndelse af Tyskerne som »kulturvenligt« Folk ud fra litterær Motivering!

Langt mere aktuel Interesse havde de *politiske* Betragtninger, Peter Nansen i sit Interview kom ind paa, tilmed da den udmærkede Forfatter her var Udtryk for almindelige Synspunkter indenfor det danske liberale Bourgeoisie, som han tilhører.

For Nansens private Regning staar vel nok den Uret, han gør Rusland ved sine Ord om, at det »aldrig har ydet os nogen virkelig Hjælp«; blot saa nærliggende Kendsgerninger som Erfaringerne fra 1848--50 blotter hans Fejlsyn. Men i det med Rette uundgaaelige nordslesvigske Spørgsmaal er hans Opfattelse typisk.

Peter Nansen taler om et praktisk Modsætningsforhold mellem det »borgerlige« Tyskland og »de tyske Myndigheders« Nordmarkpolitik. Denne Modsætning har kun i ringe Grad bestaaet udenfor uansvarlige Betragtninger i Saloner, Studereværelser og under parlamentarisk Opposition. Al virkelig indflydelsesrig tysk Tankegang har bestandig fulgt den Parole, der senest udtaltes af Prins Heinrich ved de slesvigske Festligheder i Sommer, idet han haabede, at »i Fremtiden tysk Aand og tysk Varsen vil gennemtrænge dette Land lige op til dets nordlige Grænse«. Et Slesvig tysk indtil Kongeaen i Sjæl og Sind -- saa kunde der nok blive lidt dansk Sind

tilbage i Form af dansk Folkesprog og nogle danske Interesser; det maatte nemlig da altsammen naturnødvendigt forsvinde af sig selv.

Som jeg havde Lejlighed til lige otte Dage før Krigens Udbrud at betone i *Politikens Kronik*, ræsonnerer nemlig projsisk Tankegang ud fra Krigens Afgørelse som Rettens Grundlag: Slesvig blev erobret i Krig paa fuldt ud lovlig Vis. Det Notabene, Napoleon fik sat ind ved Pragerfreden, er bragt ud af Verden paa lige saa lovlig Maade; selve den danske Stat har erkendt det. Altsaa har Nordslesvigerne at føle sig som de lovmæssige projsiske Undersaatter, de er. Men vel at mærke i Aand og Sandhed. Thi Undersaatter er Menige i den Stat, de tilhører, og, som der staar i Lærebog for Menige: Soldaten er forpligtet til ikke blot ubetinget, men ogsaa villig Lydighed. Det er ikke nok med at betale Skatter og springe Soldat, man skal ogsaa gøre det med Glæde; Nordslesvigerne, som alle andre projsiske Undersaatter, skal af *Hjerte* tage Del i deres Stats Interesser. Ellers vil de ikke paa rette Maade, om fornødent, sætte Livet ind for Kejser og Stat, hvad det dog til syvende og sidst kommer an paa for en Undersaat, d. v. s. en Soldat. — Naar derfor i dette Øjeblik selv tidligere »Danskædere« i det nordslesvigske Spørgsmaal kan udtale sig for en fremtidig mild Kurs sprogligt og folkeligt i Nordslesvig, er det, fordi de mener, at Nordslesvigerne ved deres udmærkede Tapperhed i Krigen virkelig har godtgjort deres tyske Sjæl i dansk Legeme.